

TÜRKÇE 7

≡ CEVAP ANAHTARI ≡

I. BÖLÜM: SÖZCÜK BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 10)

- B.** taşımak
avlamak
önüne getirmek
ikram etmek
- Sözcüklerin birden çok anlamının olmasına **çok anlamlılık** diyoruz.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 13)

1. C 3. B 5. A 7. C 9. A 11. B 13. A
2. A 4. C 6. B 8. D 10. D 12. A

ÖĞRENELİM (s. 15)

- A.** gerçek anlam
mecaz anlam
Evet
Hayır
- B.** Gerçek Mecaz
Gerçek Gerçek
Gerçek Mecaz
- Bilim, sanat, ekonomi, eğitim vb. alanlar ile mesleklerle ilgili sözcüklere **terim** diyoruz.
- C.** • tasvir
• kanal tedavisi - dolgu
• Okyanusal iklim tipi / denizel etkilere
• Atmosferin
• K elementi - L elementi - elektron alışverişi

PEKİŞTİRELİM (s. 17)

- A.** 1. mecaz 5. mecaz 9. mecaz 13. mecaz
2. gerçek 6. mecaz 10. gerçek 14. gerçek
3. gerçek 7. mecaz 11. gerçek
4. mecaz 8. gerçek 12. mecaz
- B.** 1. penaltılarla 4. gerçek anlam
2. Ekvator 5. mikroorganizmalar
3. dikkdörtgen

- C.**
< atom >	tiyatro <<
< tropikal >	fen bilimleri <<
< sahne >	coğrafya <<
< meridyen >	

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 18)

1. C 3. B 5. A 7. A 9. C 11. D 13. A
2. D 4. C 6. D 8. B 10. B 12. C 14. A

ÖĞRENELİM (s. 20)

- Eş anlamlı sözcükler**
eş anlamlı sözcükler
talebe sınav karşıt türlü gerekli düşünce

- Zıt anlamlı sözcükler**
zıt anlamlı sözcükler
ağlamak / ağlamamak

A	G	D	E	E	T	K	F	L	N
K	E	O	T	G	E	N	Ç	K	O
Ç	Ç	Y	O	Y	M	T	İ	K	L
M	Y	Ü	K	O	İ	B	G	Ö	Ş
B	O	Z	U	K	Z	A	Y	D	L
N	Ç	A	Y	D	I	N	L	I	K
G	E	B	L	T	E	M	B	E	L

Eş Sesli sözcükler

- Bir kimsenin Yeryüzünün
benliği denizle örtülü
olmayan bölümü

- Üvey olmayan Siyah

- eş sesli (sesteş) sözcük

UYGULAYALIM (s. 21)

- A.** 1. düşman 4. boş 7. zor 10. tüketim
2. ağır 5. zengin 8. çekti
3. koyu 6. çirkin 9. geniş / bol
- B.** 1. ç 2. a 3. d 4. b 5. c

ÖĞRENELİM (s. 22)

- A.** anıt - abide
ilgi - alaka
ekip - takım
özverili - fedâkar
endişe - tasa
- B.** Z Z
Z E
E Z

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 23)

1. C 2. A 3. D 4. B 5. B 6. D 7. B 8. C 9. A 10. B

ÖĞRENELİM (s. 25)

Kalıplaşmamış Sözcük Grupları

Hissettiklerimi anlatımına yansıtırm.

Deyimler

- A.** I - c
II - d
III - a
IV - b
- B.** ✓
✓
✓
- deyim

UYGULAYALIM (s. 26)

- A.** 1. Aynı görüşte olmak
2. Eğitim hayatında karşılaşılan sorunların çözümü
3. Kişisel görüşlerimizi oluşturan deneyimlerimize göre
4. Çevremizle ilgisiz olmak

PEKİŞTİRELİM (s. 27)

- A.** Z
A
O
K
- B.** a. Ocağı sönmek
b. Etekleri tutuşmak
c. İçi açılmak
ç. Göz boyamak

- C.**
ocağını söndürmek	kafa tutmak
baş kaldırmak	yağlı ballı olmak
aralarından su sızmamak	göz yummak
görmezden gelmek	ocağına incir ağacı dikmek

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 28)

1. C 2. A 3. C 4. A 5. D 6. B 7. D 8. A 9. B 10. B

ÖĞRENELİM (s. 30)

- Full time ⇒ tam gün
Off olmak ⇒ yorulmak
Çek etmek ⇒ kontrol etmek
Computer ⇒ bilgisayar
- Update etmek ⇒ güncellemek
Mouse ⇒ fare
Şoke olmak ⇒ şaşmak

dilimize yabancı dillerden giren ama dilimizde karşılığı olan sözcükleri kullanmayarak dilimize sahip çıkmaktır.

UYGULAYALIM (s. 30)

- exit → çıkış
- okey → tamam
- part time → yarı gün
- center → merkez
- self - servis → kendin al
- coffee shop → kahvevi
- printer → yazıcı

PEKİŞTİRELİM (s. 31)

plaza → iş merkezi

polemik → söz dalaşı

fast food → sulu yemek

alternatif → seçenek

antipatik → sevimli

asistan → yardımcı

metot → yöntem

midi → orta

minimal → en az

hijyenik → temiz

selfie → özçekim

bold → koyu

avantaj → üstünlük

limit → sınırsız

puzzle → yapboz

prototip → kitap

şou → gösteri

şömen → gösteri adamı

antre → giriş

ekstre → hesap özeti

ekstrem → aşırı

beach → deniz

non stop → duraksız

modern → geçmiş

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 32)

1. C   2. A   3. B   4. D   5. B

I. BÖLÜM I. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 33)

1. D   3. B   5. A   7. D   9. B   11. C
2. C   4. C   6. D   8. A   10. C   12. B

ÖĞRENELİM (s. 35)

Fiilin Anlam Özellikleri

A. gördü, kaldırdılar, kokladılar, tutturdular, dolandı, topladı, durdu. fiil

B.

Ağacın yaprakları kızardı.

Boncukları ipe dizdik.

Koltuğu salona taşıdık.

Yorgun olduğundan erken uyudu.

Görmeyeli ne kadar büyümüş.

Çocuk saatlerce ağladı.

iş

oluş

durum

iş fiilleri
durum fiilleri
oluş fiilleri

Fiilde Master ve Çekim (s.36)

- A. b   master   B.
b
a

Fiil	Master	Kök ya da Gövde
soruyor	sormak	sor
yapmalı	yapmak	yap
satacak	satmak	sat
uzatıyorum	uzatmak	uzat

C. yaşadık
taşındı - gittik - sevdik

Ç. • Olmaz. Çünkü cümle oluşabilmesi için fiilin zaman, kişi anlamları veren ekleri alması gerekir.
• Zaman ve kişi eklerini aldı.
çekimli fiil

D. girer, aldırmaz, doyurur, bırakır, gelir, bakar, beğenir, yaptınız, der

Yüklem (s.37)

- A. 1. aldı   4. sözleşti   7. koydu   10. esti
2. bindi   5. çalıştı   8. açtı
3. yağdı   6. yürüdü   9. aldı
yüklem (görevindedir)

B. Bana neden dışarı çıkacağımı sormuştu.

Fiilde Kip ve Kişi (s.37)

Kişi ekleri

Kişi ekleri

1. tekil kişi bil-di-...m. (ben)   1. çoğul kişi bil-di-...k... (biz)
2. tekil kişi bil-di-...n. (sen)   2. çoğul kişi bil-di-...niz. (siz)
3. tekil kişi bil-di-...o. (o)   3. çoğul kişi bil-di-...ler. (onlar)

Fiilde Kip (s.38)

	Bildirme (zaman) anlamı	Tasarlama (istek, dilek, koşul, gereklilik) anlamı
1. Dün gece rüyamda seni gördüm.	✓	
2. Dışarı çıkarken şemsiyeni yanına almalsın.		✓
3. Gelecek yaz Bodrum'a gideceğiz.	✓	
4. Ben de sinemaya geleyim.		✓
5. Duvarları mavibe boyamış.	✓	

kip (denir)

- B. 2   C. 1. D   kip
1   2. Y   haber kipi / dilek (tasarlama) kipi
4   3. D
3   4. Y

UYGULAYALIM (s. 39)

- A. • öğrenmek   • duyarlar   • geliştirdin   • yaşıyor   • oynar
• sağlıyor   • yaygınlaşmak   • saptamak   • gözlemlemek
• tanımak   • görüldü   • artırmak   • başamışlar   • araştırılmak

- B. 1. iş   4. oluş   7. iş   10. oluş
2. durum   5. oluş   8. durum
3. durum   6. iş   9. oluş

C.

Çekimli fiil	Cevap
duyarız	her zaman
bilmiyor	şimdi
gösterir	her zaman
etmedim	geçmiş
katılmalı	gelecek

PEKİŞTİRELİM (s. 40)

- A.** ✓ Sonunda o da gerçekleri anladı.
✓ Kitap okurken uyuyakaldım.
✓ Geçmişte yaptıklarını uzun uzun anlattı.
✓ Odasını saatler önce toplamış.
✓ Dolapta hiç meyve kalmadı.

- B.** sanıyorum / besledik
konuştum / sorgulamış / alkışladık
kandırmış / anlamadı / sorgulamış / gözlemledik
istemmiş

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 41)

1. C 3. D 5. D 7. B 9. A 11. A 13. B
2. A 4. A 6. B 8. D 10. D 12. B 14. C

ÖĞRENELİM (s. 43)

haber kipi

- Geçmiş
- Şimdi
- Gelecek
- Her zaman. (Her üç zamanı da içeriyor.)

Buna göre fiillerde 3 adet ana zaman vardır.

Geçmiş Zaman

geçmiş zaman

görülen geniş zamanlı fiiller
kişi ekleri

duyulan geçmiş zamanlı fiiller

Şimdiki Zaman (s.44)

şimdiki zaman
"-yor"

- B.** Başlı-yor-sun Bekli-yor-sun
Başlı-yor Bekli-yor
Başlı-yor-uz Bekli-yor-uz
Başlı-yor-sunuz Bekli-yor-sunuz
Başlı-yor-lar Bekli-yor-lar

Gelecek Zaman (s.45)

- A.** ✓ Yarın sinemaya gideceğim.
✓ Bugün Ankara'ya yağmur yağacak.
✓ Yaz tatilinde yüzmeyi öğreneceğiz.
✓ İstanbul'a gezi düzenleyeceğiz.
✓ Murat da bize katılacak.

gelecek zaman

- C.** koş- → Koşacak süpür- → Süpürecek sakla- → Saklayacak
başla- → Başlayacak yürü- → Yürüyecek

Geniş Zaman (s.46)

- A.** 1. Gelecek zaman
3. Şimdiki zaman
4. Duyulan geçmiş zaman
geniş zaman
- B.** gör-ür-sün
gör-ür
gör-ür-üz
gör-ür-sünüz
gör-ür-ler

UYGULAYALIM (s. 47)

sus-tu-m	bak-mış-ım	bak-ıyor-um	gül-er-im	bil-ecek-im
sus-tu-n	bak-mış-sın	bak-ıyor-sun	gül-er-sin	bil-ecek-sin
sus-tu	bak-mış	bak-ıyor	gül-er	bil-ecek
sus-tu-k	bak-mış-ız	bak-ıyor-uz	gül-er-iz	bil-ecek-iz
sus-tu-nuz	bak-mış-sınız	bak-ıyor-sunuz	gül-er-siniz	bil-ecek-siniz
sus-tu-lar	bak-mış-lar	bak-ıyor-lar	gül-er-ler	bil-ecek-ler

PEKİŞTİRELİM (s. 48)

Kip	Kişi
1. Duyulan geçmiş zaman kipi	Ben
2. Görülen geçmiş zaman kipi	O
3. Şimdiki zaman kipi	O
4. Geniş zaman kipi	Biz
5. Gelecek zaman kipi	Ben
6. Duyulan geçmiş zaman kipi	O
7. Görülen geçmiş zaman kipi	O
8. Görülen geçmiş zaman kipi	Ben
9. Geniş zaman kipi	Onlar
10. Görülen geçmiş zaman kipi	Ben
11. Görülen geçmiş zaman kipi	Onlar
12. Gelecek zaman kipi	Onlar
13. Görülen geçmiş zaman kipi	Onlar
14. Görülen geçmiş zaman kipi	O
15. Gelecek zaman kipi	Ben
16. Duyulan geçmiş zaman kipi	O
17. Şimdiki zaman kipi	Ben
18. Geniş zaman kipi	Biz
19. Görülen geçmiş zaman kipi	Ben
20. Şimdiki zaman kipi	Sen

ÖĞRENELİM (s. 49)

- gidelim
- gelirsen / temizlersin
- çalışmalısınız
- yazın!

"Çalışmalısınız" / "çalışma" / "Gidelim"

"gitmek" / "Yazın" / "yazmak"

"Gelirsen" / "gelmek"

gereklilik kipi, istek kipi, emir kipi, şart kipi

Gereklilik Kipi (s.49)

- Sabah erken kalkmak için yurt dışına gitmelisin.
- İngilizce öğrenmek için akşam erken yatmalısın.
- Para biriktirmek için dengeli beslenmelisin.
- Yağmurdan korunmak için tasarruflu olmalısın.
- Sağlıklı yaşamak için yanına şemsiyeni almalısın.
- gereklilik kipi denir.

- B.** Yap-malı-sın
Yap-malı
Yap-malı-(y)ız
Yap-malı-sınız
Yap-malı-lar

İstek Kipi (s.50)

- A.** gidelim
gideyim
- B.** istek kipi
- C.** Gör-e-(y)im
Gör-e-sin
Gör-e
Gör-e-lim
Gör-e-siniz
Gör-e-ler

Şart (Koşul) Kipi (s.51)

- A.** şart kipi
"-sa, -se"
- B.** Sor-sa-m
Sor-sa-n
Sor-sa
Sor-sa-k
Sor-sa-nız
Sor-sa-lar
- C.** sussanız
gidelim
ödeyelim
yapsak

Emir Kipi (s.52)

- B. I. D
II. D
III. Y
IV. Y
- Ç. -
yürü
yürü-sün
-
yürü-yün
yürü-sünler
- emir kipi

UYGULAYALIM (s. 53)

- dur-malı-yım bul-ayım gör-se-m —
dur-malı-sın bul-a-sın gör-se-n tut
dur-malı bul-a gör-se tut-sun
dur-malı-yız bul-alım gör-se-k —
dur-malı-sınız bul-a-sınız gör-se-niz tut-un
dur-malı-lar bul-a-lar gör-se-ler tut-sun-lar

PEKİŞTİRELİM (s. 54)

1. Görmeliyim	• Gereklilik kipi 1. tekil kişi eki	16. Düzeltilim	• İstek kipi 1. çoğul kişi
2. Bilsen	• Şart kipi 2. tekil kişi	17. Baksanız	• Şart kipi 2. çoğul kişi
3. Sustuk	• Görülen geçmiş zaman kipi 1. çoğul kişi	18. Konuşmuşlar	• Duyulan geçmiş zaman kipi 3. çoğul kişi
4. Gülümsüyorsun	• Şimdiki zaman 3. tekil kişi	19. Gidiyor	• Şimdiki zaman kipi 3. tekil kişi
5. Anlamışlar	• Duyulan geçmiş zaman kipi 3. çoğul kişi	20. Bakmışlar	• Duyulan geçmiş zaman kipi 3. çoğul kişi
6. Söyleseler	• Şart kipi 3. çoğul kişi	21. Ütülüyorsun	• Şimdiki zaman kipi 2. tekil kişi
7. Paylaştık	• Görülen geçmiş zaman kipi 1. çoğul kişi	22. Dikmişiz	• Duyulan geçmiş zaman kipi 1. çoğul kişi
8. Anlat	• Emir kipi 2. tekil kişi	23. Ağladık	• Görülen geçmiş zaman kipi 1. çoğul kişi
9. Kapatmışız	• Duyulan geçmiş zaman kipi 1. çoğul kişi	24. Sorsun	• Emir kipi 3. tekil kişi
10. Okusak	• Şart kipi 1. çoğul kişi	25. Unutmuş	• Duyulan geçmiş zaman kipi 3. tekil kişi
11. Çıkarlar	• Geniş zaman 3. çoğul kişi	26. Duygulansam	• Şart kipi 1. tekil kişi
12. Yedin	• Görülen geçmiş zaman kipi 2. tekil kişi	27. Araştırıyor	• Şimdiki zaman kipi 3. tekil kişi
13. Küsmüşler	• Duyulan geçmiş zaman kipi 3. çoğul kişi	28. Pişirdi	• Görülen geçmiş zaman kipi 3. tekil kişi
14. Ulyudum	• Görülen geçmiş zaman kipi 1. tekil kişi	29. Doğrayalım	• İstek kipi 1. çoğul kişi
15. Sürmeliyiz	• Gereklilik kipi 1. çoğul kişi	30. Zorlasak	• Şart kipi 1. çoğul kişi

B. Y - D - D - D

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 55)

1. C 3. B 5. D 7. D 9. C 11. C 13. C
2. A 4. B 6. A 8. D 10. A 12. B

ÖĞRENELİM (s. 57)

- A. • şimdi → Şimdiki z.
• sonra → Gelecek z.
• dün → Geçmiş z.
• yarın → Gelecek z.
• her zaman → Geniş z.
• önceki gün → Geçmiş z.
• gelecek hafta → Gelecek z.
• sürekli → Geniş z.
- B. Zarfın bildirdiği zaman Fiilin bildirdiği zaman
Geniş zaman Şimdiki zaman
Geniş zaman Şimdiki zaman
Gelecek zaman Şimdiki zaman
Gelecek zaman Geniş zaman
Gelecek zaman Şimdiki zaman

fiillerde zaman/anlam kayması

UYGULAYALIM (s. 58-59)

Fiil	Zaman eki	Asıl kastedilen zaman
Sayılır	-(i)r	Geçmiş zaman
çalışıyor	-yor	geçmiş zaman
alınır	-ır	geçmiş zaman
yiyoruz	-yor	geçmiş zaman

- C. geniş zaman geniş zaman geçmiş zaman
Ç. emir kipi geçmiş zaman gelecek zaman
D. gider düşünür salar tutar

PEKİŞTİRELİM (s. 60)

1. ✓ 2. ✓ 3. ✓ 5. ✓ 6. ✓ 9. ✓ 11. ✓ 12. ✓

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 61)

1. C 5. A 9. A 13. A 17. D 21. A 25. D 29. B
2. B 6. C 10. A 14. C 18. D 22. B 26. B 30. C
3. D 7. A 11. D 15. D 19. A 23. A 27. A
4. B 8. C 12. A 16. C 20. B 24. B 28. B

ÖĞRENELİM (s. 65)

- B. 1. olumlu/olumsuz
2. -me/ma
3. yetişemiyorum, uğraşamam, oynayamayız
olumlu fiiller
- C. açıklandı
alacakmış
duyarım
olumsuz fiiller
"-me/-ma"

Fiillerde Soru Biçimleri (s.66)

- A. 1. Yarın akşam İstanbul'a gidecek mi?
2. Ali, derse geç kalır mı?
3. Parti için bizim evde toplanalım mı?
4. Öğretmenimiz ödevleri kontrol eder mi?
- B. soru fiilleri soru ekleri
"mi, mı, mu, mü"
ayrı
bitişik

UYGULAYALIM (s. 67)

- gitmiyor muyum? bırakacak mıyım? susadım mı?
gitmiyor musun? bırakacak mısın? susadın mı?
gitmiyor mu? bırakacak mı? susadı mı?
gitmiyor muyuz? bırakacak mıyız? susadık mı?
gitmiyor musunuz? bırakacak mısınız? susadınız mı?
gitmiyorlar mı? bırakacaklar mı? susadılar mı?
- basmayayım mı? görüştüm mü?
basmayasın mı? görüştün mü?
basmaya mı? görüştü mü?
basmayalım mı? görüştük mü?
basmayasınız mı? görüştünüz mü?
basmayalar mı? görüştüler mi?

PEKİŞTİRELİM (s. 68)

	Kip	Kişi	Soru	Olumsuz
1. Yoldan geçenleri buradan görüyor musun?	Şimdiki zaman	2. tekil	✓	
2. Biraz da bu işleri yapmayalım mı?	İstek	1. çoğul	✓	
3. Şu anda gürlüdüden seni duymıyorum.	Şimdiki zaman	1. tekil		✓
4. Oraya mutlaka gitmeli miyiz?	Gereklilik	1. çoğul	✓	
5. Artık sabahları alarm kurar mısın?	Geniş zaman	2. tekil	✓	
6. Arkadaşlarım geziye gitmeyecekler mi?	Gelecek zaman	3. çoğul	✓	✓
7. Söylediğim adresi bulamaz mısın?	Geniş zaman	2. tekil	✓	✓
8. Bugün birlikte yemeğe gitmiyoruz mu?	Şimdiki zaman	1. çoğul	✓	✓
9. Okuldan çıkınca yürüyüş yapalım mı?	İstek kipi	1. çoğul		
10. Arabamız yine arızalandı mı?	Görülen geçmiş zaman	3. tekil	✓	
11. Kitabın ön sözünü okudun mu?	Görülen geçmiş zaman	2. tekil	✓	
12. Konuyla ilgili çokça detay bilsek mi?	Şart kipi	1. çoğul	✓	✓
13. O kadar yolu iki saatte yürüyecekler mi?	Gelecek zaman	3. çoğul	✓	
14. Hırsızı eve girerken kimse görmemiş mi?	Duyulan geçmiş zaman	1. tekil	✓	✓
15. Bayramda sınıfı süslememişler mi?	Duyulan geçmiş zaman	3. çoğul	✓	✓
16. Elifi de arayalım mı?	İstek kipi	1. çoğul	✓	
17. Bu elmaları kimse toplamamış mı?	Duyulan geçmiş zaman	3. tekil	✓	✓
18. Kaç saate kadar burada olacaksınız?	Gelecek zaman	2. çoğul		

ÖĞRENELİM (s. 69)

A.	Kip eki	Kişi eki	Olumsuzluk eki	Soru eki	Yapım eki
geldim	✓	✓			
üzmüyor	✓		✓		
görecek misiniz?	✓	✓		✓	

yapım eki almamalıdır. / çekim eki / basit fiil

Türemiş Fiiller (s. 70)

A. Giymek / Giydirmek / İçmek / İçirmek

B. II ve IV. / yapım eki

Saksıdaki çiçekleri iki günde bir sularım.	su	-la	-r	-im	Uzun zamandır görüşüyoruz	gör-	-üş	-(ü)yor	-uz
Ad.	Addan fiil türetme	Geniş zaman kip eki	1. tekil kişi eki		Fiil kökü	Fiilden fiil türetme	Şimdiki z. kip eki	1. çokul kişi eki	
Yapım eki	Çekim eki	Çekim eki	Çekim eki		Yapım eki	Çekim eki	Çekim eki	Çekim eki	

türemiş fiil

C.	Fiiller	Basit fiil	Türemiş fiil
	görünüyordu		Gör-ün-üyor-du
	sürüyor	sür-ü-yor	
	çıkarmıyordu		çık-ar-mı-yor-du
	uyuyordu	uy-u-yor-du	
	azaltıyordu		az-al-t-iyor-du

Birleşik Fiiller (s. 71)

A. hasta olmuş / ulaşabildiniz mi / arayabilirim / kaybettin

B. Sanki güzel şeyler olacağını hissetti. Bu evi almada karar kıldık.
 Karnım çok acıktı. Yine garaj girişine park etmişler.

birleşik fiil

Birleşik Fiillerin Kuruluş Özellikleri (s. 71)

yardımcı fiil

Yetkili + olmak → Yetkili olmak   Yok + olmak → Yok olmak   His + etmek → Hissetmek

ünsüz türemesi ya da ünlü düşmesi
birleşik

sabretmek
reddetmek

2. Özel Anlamlı Birleşik Fiiller (s. 72)

"e - a" / bilmek

A. Aysé sofrayı toplayabilir. Ben okula başlamadan okuyabilişim.
 Akşam yemeğe gecikebilirim. Bu akşam kar yağabilir.

"-ı, -i, -u, -ü" / "vermek" / "-e, -a" / "kalmak, gelmek, durmak

B. uyuyuverdi. → uyuyakaldı
 yapabilirsin. → yapadur
 pişiriver. → pişiredur
 baktım. → bakakaldım
 olamaz. → olagelir

3. Anlamca Kaynaşmış Fiiller (s. 73)

A. Ağzı kulaklarına varmak.   Ağzıyla kuş tutmak.   Bindığın dalı kesmek.
B. Sen gelmeyince küplere bindi. Karnesini görünce havalara uçtu. deyim anlamca kaynaşmış birleşik fiiller
C. etliye sütlüye karışmazdı. baş kaldırdı.   etekleri tutuştu. canını dişine taktı.

UYGULAYALIM (s. 74)

1. Bs   3. Bs   5. T   7. T   9. T   11. T   13. Bs   15. Bs   17. T
2. T   4. Bs   6. Br   8. Bs   10. Bs   12. Br   14. T   16. Bs

PEKİŞTİRELİM (s. 75)

1. kırılmış   Basit fiiller
2. gördün mü?   2
3. delindi   7
4. temizleyedur   10
5. saklaamadı   Türemiş fiiller
6. gözden düşüverdi   1
7. gelmez   3
8. fark ettim   9
9. dertleştiler   Birleşik fiiller
10. uyudu   4
5
6

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 76)

1. D   3. C   5. B   7. A   9. B   11. B   13. D
2. B   4. A   6. C   8. C   10. A   12. C   14. D

ÖĞRENELİM (s. 78-79)

A.

Yüklem	Sözcük	Çekim eki	Ekin asıl biçimi
heycanlıydı	heycanlı	-(y)di	idi
mauymiş	maui	-(y)miş	imiş
güzeldir	güzel	-dir	-dir

    3. tekil kişi

B.

Yüklemeler	Sözcük	İsim	Fiil	Çekim Ekleri
öğrenciydi	öğrenci	✓		-(y)di
öğretmenmiş	öğretmen	✓		-miş
uzatılacakmış	uzatıl-		✓	-acak-mış
bendim	ben	✓		-di-m
kapanmıştır	kapan-		✓	-miş-tir
uyuyordu	uyu-		✓	-yor-du

- C. miş yse miş sen
dir dur tu ti
- ek fiil

- Ç. Sıcak bir yaz günüydü.
Bu yol eskiden daha dardı.
Çayınız soğuksa tekrar doldurayım.
Annem çok anlayışlı biriydi.
Bizi seviyorsan yanımızda ol.
Sen de orada olmalıydın.
Her yaz tatilinde yaylaya çıkıyorlarmış.

- D. aylarında**ydık** / kesilmemi**şti** / eşsiz**di** / oğlu**du** / arkada**ştı** / başarı**rdı** / pestili**ydi**
kaldırma**ştı** / geçiliyo**rdu** / olmaz**dı** / eşkiya**ydı** / altın**dı**

- E. güzel idi
sağlam imiş
çalışkan ise
gidiyor imiş
gelse idi
etmeli idim

Ek Fiilin Görülen Geçmiş Zaman Kipi (s.80)

Ek fiil almış sözcük	Sözcüğün aldığı ek fiil
söz	-di
sessiz	-di
kalem	-di
O	-di
tarım	-di
kutusu	-di

Ek Fiilin Duyulan Geçmiş Zaman Kipi (İmiş) (s.81)

imiş / ymuş
imiş / ymiş

Ek fiil almış sözcük	Sözcüğün aldığı ek fiil
cömert	-miş
güzel	-miş
karamsar	-miş
mutlu	-miş
dışarıda	-miş

Ek Fiilin Duyulan Geniş Zaman Kipi (s.81)

- B. Bu koltukta çok rahatım.
Biz, yaşça onlardan büyüğüz.
Elif, oldukça beceriklidir.
Şu bahçe bizim.

Ek Fiilin Dilek - Şart Kipi (İse) (s.82)

- A. ek fiilin dilek - şart kipi
B. Çalışkan-sa-m
Çalışkan-sa-n
Çalışkan-sa
Çalışkan-sa-k
Çalışkan-sa-nız
Çalışkan-sa-lar

PEKİŞTİRELİM (s. 83)

A.

Ayşe dün çok hastaydı.	-dı	görülen ek fiilin geçmiş zaman eki
Ya umduğumdan daha iyiye?	-se	ek fiilin dilek - şart eki
Bu elmalar çok tatlıymış.	-miş	ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki
Bugün gelmesi gereken proje ödeviymiş.	-miş	ek fiilin duyulan geçmiş zaman eki

B.

Cümleler	Ek eylemin görülen geçmiş zamanı	Ek eylemin öğrenilen geçmiş zamanı	Ek eylemin kosal (şart) biçimi	Ek eylemin geniş zamanı
1. Hava güzelse pikniğe gideriz.			✓	
2. Ben iyi bir sporcuym.				✓
3. Aslında akıllı bir öğrenciyim.		✓		
4. Bana hediyesi çiçekti.	✓			
5. Bu kitabı okuduysa soruları cevaplar.			✓	
6. Karşı binanın işçileriymiş.		✓		
7. Herkese söylersen sana çok kızarım.			✓	
8. O her zaman anlayışlıdır.				✓
9. Bu oda çok sessizmiş.		✓		
10. Sen tahmin ettiğimden daha güçlüsün.				
11. Geçen hafta sonu pikniğe girmiştik.	✓			
12. Tüm bunları yazan bu kitap mıydı?		✓		

ÖĞRENELİM (s. 84 - 86)

A. basit zamanlı fiiller

B. birleşik fiiller

- Ç. • güliyordunuz → **göl - (ü)yor -du - nuz**
..... **şimdiki zaman - ek fiil**
- görmüştü → **gör - müş - tü**
..... **duyulan geçmiş zaman - ek fiil**

C. imiş / -miş
ise / -se
imiş / -miş
idi / -di

- seveydi → **sev - se - y - di**
..... **dilek - şart kipi - ek fiil**
- bilseymiş → **bil - se - y -miş**
..... **şart kipi - ek fiil**

Hikâye (Öykü) Birleşik Zaman

A. "-di" eki ("idi" ek fiili) / hikâye birleşik zamanı

B. Terk edilmiş bir alışkanlık
Gerçekleşmemiş bir niyet
Geçmişte yapılmaması gereken belirtilen eylem

C. yenmişti / bulmuştu / uygulanıyordu / feda etmişti / olacaktı / yapılıcaktı

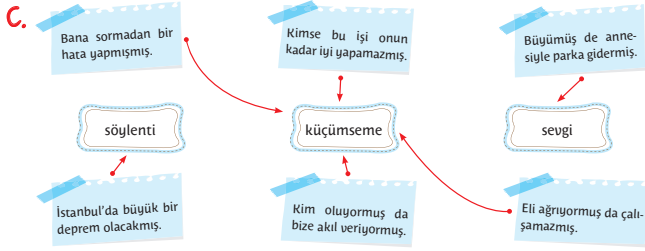
Birleşik zamanlı fiiller	Zaman ya da kip eki	Ek fiil ve anlamı	Ek fiilin zamanı
yenmişti	-miş: (Duyulan geçmiş zaman)	-ti	Görülen geçmiş zaman
bulmuştu	-miş: (Duyulan geçmiş zaman)	-ti	Görülen geçmiş zaman
feda etmişti	-miş: (Duyulan geçmiş zaman)	-ti	Görülen geçmiş zaman
yapılıcaktı	-acak: (Gelecek zaman)	-ti	Görülen geçmiş zaman
olacaktı	-acak: (Gelecek zaman)	-ti	Görülen geçmiş zaman
uygulanıyordu	-yor: Şimdiki zaman	-du	Görülen geçmiş zaman

Ç.

Basit zamanlı fiil	Birleşik zamanlı fiil	Kipin adı
gir-di-m	gir-di-y-di-m	Cörülen geçmiş zamanın hikâyesi
gir-miş-im	gir-miş-ti-m	Duyulan geçmiş zamanın hikâyesi
gir-i-yor-um	gir-i-yor-du-m	Şimdiki geçmiş zamanın hikâyesi
gir-ecek(ğ)-im	gir-ecek-ti-m	Gelecek zamanın hikâyesi
gir-(e)r-im	gir-(e)r-di-m	Geniş zamanın hikâyesi
gir-e-y-im	gir-e(e)y-di-m	İstek kipinin hikâyesi
gir-se-m	gir-se-y-di-m	Dilek - şart kipinin hikâyesi
gir-meli-y-im	gir-meli-y-di-m	Ceraklilik kipinin hikâyesi

Rivayet (Söylenti) Birleşik Zamanı (s.87)

B. rivayet birleşik zamanlı fiil

Ç. Rivayet birleşik zaman

gir-i-yor-muş-um
gir-ecek-miş-im
gir-er-miş-im
gir-e-y-miş-im
gir-se-y-miş-im
gir-meli-y-miş-im

Ripin adı

Şimdiki zamanın rivayeti
Gelecek zamanın rivayeti
Geniş zamanın rivayeti
İstek kipinin rivayeti
Dilek-şart kipinin rivayeti
Gereklilik kipinin rivayeti

Şart Birleşik Zamanı (s.88)

A. seyredersen
beslenmezsen
kalkacaksan
girmemişsen

B. şart birleşik zaman

C. Birleşik zamanlı fiil

gir-i-yor-sa-m
gir-ecek-se-m
gir-(e)r-se-m
gir-meli-y-se-m

Ripin adı

Şimdiki zamanın şartı
Gelecek zamanın şartı
Geniş zamanın şartı
Gereklinin kipinin şartı

UYGULAYALIM (s.89)

A. düşmezmiş / kalırmış / görmüş / atarmış / şaşırmış

PEKİŞTİRELİM (s.90)

A.

Basit zamanlı eylem	Mikâge birleşik zaman	Rivayet birleşik zaman	Şart birleşik zaman
1. bakıyor	bakiyordu	bakiyormuş	bakiyorsa
2. çalışacak	çalışacaktı	çalışacakmış	çalışacaksa
3. görmüşüm	görmüştüm	görmüşüm	görmüşsem
4. gelirler	gelirlerdi	gelirlermiş	gelirlerse
5. öğreniyorsun	öğreniyordun	öğreniyormuşsun	öğreniyorsan
6. kaçacak	kaçacaktı	kaçacakmış	kaçacaksan
7. bildirirler	bildirirlerdi	bildirirlermiş	bildirirlerse
8. gülümsedi	gülümsedi	gülümsediymiş	gülümsediyse
9. konuşuyum	konusuyordum	konusuyormuşum	konusuyorsam
10. okumalı	okumalıydı	okumalıymış	okumalıysa
11. kızmış	kızmıştı	kızmışmış	kızmışsa
12. geçeceğim	geçecektim	geçecekmişim	geçeceksem
13. düşünüyorum	düşünüyordum	düşünüyormuşum	düşünüyorsam
14. almışım	almıştım	almışmışım	almışsam

B.

2. çalışacaksınız
3. bitirmişsiniz
4. olmalılardı
5. saklamıştın
6. seversen
7. konuşuyormuşuz
8. sorgulayacaktı
9. baktıksa

TESTİNİ ÇÖZELİM (s.91)

1. C 3. A 5. C 7. A 9. A 11. B 13. B
2. D 4. D 6. D 8. B 10. B 12. D 14. C

ÖĞRENELİM (s.93)

A. • Geç
• Dışarı
• Güzel

B. 1. çoşkuyla
2. bir saat
3. yalnız
4. aşağı
5. Bu yıl
6. Oldukça
7. erken
8. içeri
9. nasıl
10. niçin

C.

Miktar belirten sözcükler	Durum belirten sözcükler	Yer-yön belirten sözcükler	Zaman belirten sözcükler	Soru belirten sözcükler
bir saat	yalnız	içeri	erken	nasil
oldukça	çoşkuyla	aşağı	bu yıl	niçin

• zarf (belirteç)

Zarflar görevlerine göre beş çeşittir

Zaman Zarfları (s.94)

dün, sonra, sabah / zaman zarfı / Ne zaman?
Gelecek ay

Durum Zarfları (s.94)

A. 1. yineleme
2. olasılık
3. kesinlik
4. dilek
5. yaklaşıklık
6. üleştirme
B. durum zarfları
"Nasıl?"

Yer - Yön Zarfları (s.95)

A. dışarı, içeri, yukarı / yer - yön zarfları
B. aşağı / daha ileri / geri

Miktar (Azlık - Çokluk) Zarfları (s.95)

A. miktar (azlık-çokluk) zarfları
"Ne kadar?"
B. çok
En
Fazla / az
Biraz / az

Soru Zarfı (s.96)

A. Film ne zaman başlayacak
Ne kadar alacaksınız
Derse niçin geç kaldın
B. soru zarfı
soru zamanı

UYGULAYALIM (s.97)

A.

Basit zamanlı eylem	Zarf	Sıfat	Zamir
1. Bayramda ne renk gömlek giyeceksin?		✓	
2. Sana İstanbul'dan ne getirdi?			✓
3. Okula nasıl gideceksin?	✓		
4. Hangisi toplantıya gelmedi?			✓
5. Orada ne kadar kalmayı düşünüyorsun?	✓		
6. Hangi çocuk yarışmada birinci geldi?		✓	

PEKİŞTİRELİM (s. 98)

A.

Cümleler	Zaman zarfı	Durum zarfı	Yer-yön zarfı	Miktar zarfı	Soru zarfı
1. Beni şimdiye dek anlamadıklarını düşünüyorum.	✓				
2. İki ay önce bu eve taşındık.	✓				
3. Doktor ona "Yan dön." dedi.			✓		
4. Bugün çok konuştum.				✓	
5. Dağ yolunda epeyce gittik.				✓	
6. Tüm bunları nasıl anlادين?					✓
7. Sunum uzun sürdü.				✓	
8. Bu konuda iyi konuştum.		✓			
9. Böyle bir şeyi nasıl tahmin edebildim?					✓
10. Haydi dışarı çıkalım.			✓		
11. Soruları birer birer cevaplayacağım.		✓			
12. Seninle zor anlaşırız.		✓			
13. Duygularını açıkça anlattı.		✓			
14. Akşamüstü dışarıya çıktı.	✓				

B. 1. (X) Fiilin 2. (X) Zarfın 3. (X) Sıfatın

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 99)

1. A 3. C 5. A 7. C 9. B 11. C 13. B 15. C
2. B 4. D 6. A 8. D 10. A 12. D 14. A

I. BÖLÜM 2. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 101)

1. B 3. A 5. C 7. D 9. C 11. A 13. B
2. C 4. D 6. D 8. D 10. B 12. A

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 103)

A. 1. Özgür ve eleştirel düşünen, yeni fikirlere açık, kendini geliştirmiş, bağımsız insanlardan söz etmektedir.
2. İnsan ilişkileri iyi olan, hoşgörü, anlayışlı insan.
3. iş (kılış) fiilidir.
4. Şimdiki zaman - 3. tekil kişi
5. Zarf - Zarf - Sıfat - Zarf

B. 1. zaman/anlam kayması 5. zarftır.
2. türemiştir. 6. 2 tekil kişi
3. oluş fiilidir. 7. haber kipi
4. gereklilik kipinin rivayeti 8. ek fiil

C. 1. D 2. B 3. D

2. BÖLÜM: CÜMLE BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 106)

A. Ulusları yükselten ve ilerleten zengin kitaplıklardır. Bir düşünceyi, bir yargıyı anlatan söz dizisine cümlelerin son sözcüğü ve ilk sözcüğüdür

C. 3 - 5 - 1 - 4 - 2
İnsan ne kadar az düşünürse o kadar çok konuşur.

UYGULAYALIM (s. 107)

A. 2 - 4 - 1 - 3 - 5 - 6
Dünyayı değiştirmek istiyorsanız önce kendinizden başlayın.

5 - 3 - 1 - 2 - 6 - 4
Uyku, sağlık açısından çok değerli bir faktördür.

B. 3. ✓ 6. ✓ 7. ✓ 9. ✓ 10. ✓

AKILLIM! Pratik Defter - Türkçe 7

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 108)

1. B 2. C 3. A 4. C 5. D 6. A

ÖĞRENELİM (s. 109)

atasözü / atasözü
özdeyiş

UYGULAYALIM (s. 110)

A. 1. önemsememe 4. tasarruf etme
2. sağlıklı olmak 5. yardımlaşma
3. kıskançlık 6. temkinli olma

B. a. Deyimler - Atasözleri
b. Deyimlerin - Atasözlerinin

C. 1. Hz. Ali 3. Atatürk
2. Mevlanâ 4. Hz. Muhammed

PEKİŞTİRELİM (s. 111)

1. 4.
6. 8.
2. 3.
5. 7.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 112)

1. C 2. B 3. D 4. D 5. A 6. C 7. A 8. C 9. B 10. D

ÖĞRENELİM (s. 114)

A. "Dil" kavramını şiir kurallarıyla ve benzetme yaparak anlatmış.
B. Bulutlara benzetme (teşbih) / kişileştirme (teşhis) / konuşurma (intak)
• domateslerin çiftçinin ne zaman geleceğini sormasıdır.
C. tezat
• karanlık ve aydınlıktır
Ç. abartma

UYGULAYALIM (s. 115)

A. 1. tezat 5. konuşurma 9. kişileştirme
2. tezat 6. abartma 10. abartma
3. konuşurma 7. konuşurma
4. abartma 8. abartma

PEKİŞTİRELİM (s. 115)

A. Bir gemi yanaştı Samsun'a sabaha karşı
Selam durdu kayığı, çaparı, takası → Kişileştirme

Şehirlerden şehirlere
Uçtu kuş gibi, bi haber → Konuşurma

Ey güzel yurdumun gamlı dağları
Her biri bir çeşit namlı dağları... → Benzetme

Güzelisin, gönülden gördüğümde
Çirkinsin, kötü söz söylediğinde... → Abartma

Söyledi ağaçlar baltaya
Sapın bedenimden bana vurma → Tezat

Binlerce dağı aştım tek solukta
Gelmek için senin yanına

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 116)

1. A 2. D 3. B 4. A 5. C 6. A 7. B 8. C

ÖĞRENELİM (s. 117)

- A. • ama / • ancak / • fakat / • lakin / • fakat / • hâlbuki / • oysaki
oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak, son olarak /
geçiş ve bağlantı ifadeleri

UYGULAYALIM (s. 118)

Ama / Oysaki / Ama / Çünkü / İlk olarak / Sonraysa

PEKİŞTİRELİM (s. 118)

O hâlde / böyle olunca / çünkü / Ancak / özellikle

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 119)

1. D 2. B 3. A 4. C 5. C 6. A

ÖĞRENELİM (s. 120 - 121)

- A. İnsanın var olduğu yerde hiçbir şey
tamam olmuyor. Yıkıntılar arasından güzellikler orta-
ya çıkar. Nerede insan varsa orada umut vardır. Nerede insan varsa orada eksiklik
vardır. Yıkımlardan bile umut doğar. İnsanın olduğu yerde umut bitmez,
yok olmaz.

- B. Armut dibine düşer. Üzümlü ye bağını sorma.
Ağaç yaşken eğilir. Ak koyunun kara kuzusu da olur.
Harama el uzatılmaz. Öğrenmenin yaşı yoktur.

- C. örtülü anlam
• "Hep sağlıklı kalın."
• "Yardımsız insanlar daha sağlıklıdır."
• "Önceki günlerde hava sıcak değildi."
• "Selim, bundan önceki toplantılara da geç geldi."
• "Az sayıda oyuncak, çocukların daha çok hayal kurmasını
sağlar."
• "Sonbahar geldi."
• "Daha önceki günlerde yemeğe geç kaldı."
• "Bir akşam eski günleri tekrar özledim."

UYGULAYALIM (s. 122)

- B. a. Sevindir, mutlu olurum.
b. Çocukluk yıllarımı hatırlarım.
c. En akıllı insanlardan bile daha akıllıdır.
d. İnsanların bahar mevsimini yaşamalarını ister.

PEKİŞTİRELİM (s. 124)

- A. 1 - d 4 - ç B. 1 - c
2 - a 5 - c 2 - a
3 - b 3 - b

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 125)

1. D 2. C 3. B 4. A 5. B 6. D 7. D 8. B 9. A 10. C

ÖĞRENELİM (s. 127)

neden / neden-sonuç
için, çünkü, -den dolayı, -diği için, diye, çünkü vb. / yağmur yağ-
dığı için / pikniğe gidemedik / yağmur yağması / neden-sonuç
"Neden?"

- A. • çünkü saat geç oldu
• Büyük elmayı almak için
• Kimseye anlatmayayım diye
• çünkü insanlara değer verirdi
• çünkü aradığını bulamıyordu

amaç-sonuç
-mek amacıyla, diye, -mek için, -mek üzere vb. / "Ne amaçla?"
sergiyi görmek / İstanbul'a gelmek
amaç-sonuç

- B. • Süt almak
• Yazan daha iyi anlamak için
• Hâl hatır sormak için
• Kitabın felsefesini anlamak için

koşul / -se / -sa / uçakla gitmek / koşul cümlesidir

- C. • Kahvaltıyı şimdi bitirsek
• Bir araya gelelim ki
• Spor yapmazsam

UYGULAYALIM (s. 128)

2. Şarjı bittiğinden telefonu kapanmış.
Neden Sonuç
3. Kahvaltı yapmak için göl kenarına gittik.
Amaç Sonuç
4. İşini bitirmek için sabahlara kadar çalıştı.
Amaç Sonuç
5. Soğuk algınlığından dolayı yataklara düştü.
Neden Sonuç
6. Ona haber vermedik diye bize çok kızmış.
Neden Sonuç
7. Arkadaşlarımla kampa gitmek için annemden izin aldım.
Amaç Sonuç
8. Sessiz olmadığınız için dikkatim dağıldı.
Neden Sonuç
9. Kitapçılarda tükendiği için kitabı bulamadım.
Neden Sonuç
10. İmza gününü kaçırdığımdan yazarla tanışamadım.
Neden Sonuç
11. Aradığını duymadım, çünkü telefonum sessizdeydi.
Sonuç Neden
12. Sahildeki çöpleri toplamak için organize oldular.
Amaç Sonuç
13. Hemen geldim, çünkü senin nefis yemeklerini özledim.
Sonuç Neden
14. Heyecanlandığımdan dolayı rahatça konuşamadım.
Neden Sonuç
15. Çok yoğun çalıştığı için arkadaşlarıyla görüşemedi.
Neden Sonuç

PEKİŞTİRELİM (s. 129)

Cümle	Amaç Sonuç	Neden Sonuç	Koşul Sonuç
1. Dişlerimi fırçalamazsam rahatsız olurum.			✓
2. Bana e-posta yollamasaydın onları hiç öğrenmezdim.			✓
3. Kalemim önemli, çünkü manevi değeri çok yüksek.		✓	
4. Miyop olduğum için bizi tanıyamamış.		✓	
5. Kahve yapmak için mutfağa gitti.	✓		
6. Bana yardım edeceğinizi bildiğim için geldim.		✓	
7. İmza atmak için buraya kadar gelmiş.	✓		
8. Sınava yetişeyim diye erkenden kalktım.	✓		
9. Usta bir yazar olmak için çok çalıştım.	✓		
10. Yalın bir dil ile anlattığı için çok beğendim.		✓	
11. Bu akşam müsaitseniz ziyarete geleceğiz.			✓
12. Ailesini geçindirmek için akşam da işe gidiyor.	✓		
13. Sunumunu yapmak üzere kürsüye çıktı.	✓		
14. Kolağca yalan söylediği için onunla arkadaş olamam.		✓	
15. İlaçlarını aksatmazsan kısa sürede iyileşeceksin.			✓
16. Bugün parka gitmeseydik çok üzülürdüm.			✓
17. Çiçeğini yaşatmak için çok emek verdi.	✓		
18. Sözümü dintelseydi bunlar başına gelmezdi.			✓

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 130)

1. D 2. C 3. D 4. B 5. A 6. C 7. C 8. D 9. A 10. B

ÖĞRENELİM (s. 132)

A. nesnel yargılar
öznel yargılar

UYGULAYALIM (s. 133)

A. 1. çarpıcı 4. güzel 7. sıkıcı
2. beğenilen 5. sıradan 8. ilginç
3. bunaltıcı 6. sıcakkanlı

B. Nesnel cümleler: 1 - 2 - 3 - 4
Öznel cümleler: 5 - 6 - 7

PEKİŞTİRELİM (s. 134)

Öznel Nesnel

1. ✓	11. ✓
2. ✓	12. ✓
3. ✓	13. ✓
4. ✓	14. ✓
5. ✓	15. ✓
6. ✓	16. ✓
7. ✓	17. ✓
8. ✓	18. ✓
9. ✓	19. ✓
10. ✓	20. ✓

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 135)

1. B 2. D 3. A 4. D 5. C 6. C

ÖĞRENELİM (s. 136)

karşılaştırma cümlesi
daha, göre, en, -den / hikâye / roman
benzetme cümlesi
Kuşun ötüşü / insanın şarkı söylemesi / güzellik özelliğidir
yumuşaklık / ipeğe
örneklendirme
Mesela, sözgelimi, örneğin

UYGULAYALIM (s. 137)

A. • İstanbul / diğer şehirler
• sözlük / Ece / kelimenin anlamlarını bilmesidir
• örneklendirme
• yazar / herkes
• örneklendirme

PEKİŞTİRELİM (s. 138)

A. 1 - 5 - 9 - 10 4 - 13 2 - 7 - 11
B. 1. ✓ 4. ✓ 5. ✓ 7. ✓ 8. ✓

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 139)

1. C 2. D 3. A 4. C 5. B 6. A

ÖĞRENELİM (s. 140)

öznel anlatım
• şaşırma • sevinç
• pişmanlık • sitem
Pişmanlık • şaşırma

UYGULAYALIM (s. 141)

A. 1. Şaşırma 4. Sitem 11. Beğeni
2. Merak 7. Pişmanlık 14. Sitem
3. Yakınma 9. Üzüntü

PEKİŞTİRELİM (s. 142)

A. a. Öneri B. ç
b. Kararsızlık a
c. Uyarı b
ç. Onay c
d. Tanım d
g
e
f

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 143)

1. A 2. B 3. C 4. A 5. D 6. A 7. C 8. B 9. D 10. C 11. B

ÖĞRENELİM (s. 145)

Anlamca Çelişen Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması

• mutlaka
• tam
• şansın
• sağladı
• Eminim

anlatım bozukluğuna
çevre kirliliği / katkı

Aynı Anlamdaki Sözcüklerin Bir Arada Kullanılması

günaşırı / iki güne bir
sağlık / sıhhat

• mat
• etki
• gücünmüş
• gıpta ediyor

Anlamca Birbiriyle Karıştırılan Sözcüklerin Birlikte Kullanılması (s. 146)

yayın / yayım / Yayın / yayımlamak a. etkin
b. ayırım

Deyim ve Atasözü Yanlıları

çok para harcayan, cömert 1. Y 2. Y 3. D 4. D 5. D 6. Y
burnunun dikine gitmek
"küp"

UYGULAYALIM (s. 147)

- A. 1. Telefonun şarjı bitmiş olmalı.
2. Yürürlükte olan yasayı davacılar açıkladı.
3. Korkudan, panikten etekleri tuttu.
4. Bu hastalığa yakalanma riskim oldukça yüksekti.
5. Domates fidelerini kapımızın önüne diktik.
6. Eleştirilere pek kulak asmazdı.
7. Tırnakları çok uzadığı için kesmeye gitti.
8. Önerinizi asla uygulamam.
9. Kimseye hürmette kusur etmem.
10. Temizlik yaparken ellerim tahriş oldu.
11. Evin ön kısmına halı kapladılar.
12. Tam olarak on beş yıl önceydi.
13. Bu davranışları ile sevenlerinin gözünden düştü.
14. Problemi çözmek için saatlerdir kafa patlatıyorum.

PEKİŞTİRELİM (s. 148)

- A. 1. yoksun 2. ücret 3. yaklaşık 4. sağlıyor 5. eğimi 6. anlaşmadan 7. sağladı 8. öğretim 9. yaşlandı 10. olasılıklar
- B. 1. Açık 2. karşılıklı 3. lüzumsuz 4. hikâyeleri 5. bir daha 6. yıllar 7. yaya
- C. 1. Gözünün kenarıyla 2. elbisesi tuttu 3. lamba tuttu 4. bir yastığa kafa koydular 5. bir sözünü üç etmeden

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 149)

1. A 2. D 3. C 4. B 5. B 6. C 7. D 8. B 9. A 10. A 11. D 12. B

2. BÖLÜM DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 151)

1. A 2. D 3. B 4. B 5. D 6. B 7. A 8. C 9. C 10. D 11. C 12. A 13. C 14. B 15. A 16. D 17. D 18. C 19. A 20. D

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 155)

- A. 1. Benzetme sanatı vardır.
Benzeyen: vücudumuz
Kendisine benzetilen: makine
Benzetme yönü: çalışmazsa verimin düşmesi
Benzetme edatı: gibi
2. Amaç - sonuç cümlesidir.
3. Ancak sağlıklı olmak, bedensel olarak hasta olmamak anlamına gelmiyor.
4. Çalıştırılmazsa verimi düşer ve aynı paslanmış bir makine gibi işlev göremez hâle gelebilir.
- B. 7. Eserlerinin kalıcı olması, ölümünden sonra, yeni kuşaklar tarafından tanınmak
8. **Öznel** → 1 - 3 - 4 **Nesnel** → 2

- C. 9. • Bu yarışta Elif, küçümsenecek bir rakip değildi.
• Eminim birazdan yanımıza gelecek.

- Ç. 1. A 2. C 3. D

3. BÖLÜM: METİN BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 158)

Giriş Bölümü

- Konu ortaya konur.
- Genel yargılar içerir.

Geliş Bölümü

- Giriş bölümünde ortaya konulan konu gelişme bölümünde işlenir.
- Cümlelerin hepsi birbiriyle anlamca bağlantılıdır.
- Örneklendirme, tanık gösterme vb. yöntemler kullanılır.

Sonuç Bölümü

- Düşünceler bir sonuca ulaştırılır.
- Özetle, sonuç olarak, kısacası gibi sözler kullanılabilir.

UYGULAYALIM (s. 159)

- B. Gelişme / Sonuç / Giriş

PEKİŞTİRELİM (s. 160)

Sonuç / Gelişme / Giriş

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 161)

1. A 2. D 3. B 4. C 5. C 6. B

ÖĞRENELİM (s. 162)

Açıklayıcı Anlatım

- A. 1. Bildiğim şekilde konuyu açıklarım.
2. Dergi, İnternet ya da gazetelerden haber yazıları, denemeler, makaleler...

- B. 1. D 2. Y 3. D 4. D 5. Y

Tartışmacı Anlatım (s. 163)

- A. 1. Romanlardan uyarlanan filmlerin metni sınırladığını belirtmek ve bu durumu eleştirmek için.
2. Sinema ve romanı, uyarlamalar üzerinden karşılaştırılması.
3. Yazar, sinema-roman karşılaştırmasında roman okumayı destekliyor.
4. Yazarın itiraz ettiği, eleştirdiği konuları, öğreniyoruz.
5. Paragrafın son üç cümlesinde okuru ikna etmek üzerine cümleler yazmıştır.
tartışmacı anlatım

- B. 1. Şiirin tanımı
2. Kelimelerin kötü şairlerin elinde anlamını yitirmesi
3. Tartışmacı anlatım

Öyküleyici Anlatım (s. 164)

öyküleyici anlatım

- Olay anlatılmaktadır.
- Cümlelerin hepsi, Durmuş dayının duygularına dair ipucu veriyor.
- Öyküleyici anlatım

Betimleyici Anlatım

betimlemedir (tasvir) / durumu zihinde canlandıracak biçimde sözle ya da yazıyla anlatmadır / öykü, gezi yazısı, roman, röportaj

UYGULAYALIM (s. 165)

1. Öykülemeci anlatım. Çünkü, zamana ve mekâna bağlı olarak bir olay akış hâlinde anlatılıyor.
2. Betimleyici anlatım. Çünkü, bir yer görme duygusundan yararlanılarak, resim ya da fotoğraf mantığıyla anlatılıyor.
3. Tartışmacı anlatım. Çünkü, eleştiri yazısı. Eleştiriler tartışmacı anlatımla yazılır.
4. Açıklayıcı anlatım. Çünkü, Hindistan'daki "yılan oynatma"nın gerçek durumu açıklanıyor, bu konuda bilgi veriliyor.

PEKİŞTİRELİM (s. 166)

1. Öyküleme
2. Betimleme
3. Tartışma
4. Açıklama

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 167)

1. C 2. A 3. A 4. D 5. B 6. B 7. C 8. C 9. D

ÖĞRENELİM (s. 169)

düşünceyi geliştirme yolları

A. örneklendirme / karşılaştırmadır

B.

Bir düşüncenin veya kavramın temel nitelikleriyle anlatılması, tanımlanmasıdır.

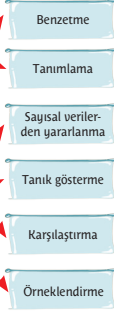
En az iki kavram, iki olay veya iki durumun ele alınarak birbirleriyle benzer ve farklı yönlerinin belirtilmesidir.

Düşüncenin kolay anlaşılmasını sağlamak inandırıcılığını artırmak amacıyla için örneklere başvurulmasıdır.

Bir varlığın veya kavramın özellikleri başka bir varlığa benzetilerek anlatılmasıdır.

İleri sürülen düşünceyi kanıtlamak için konuyla ilgili uzman bir kişinin sözlerinden alıntı yapılmasıdır.

İleri sürülen düşünceyi desteklemek için araştırma, anket vb. sonuçlara yer verilmesidir.

UYGULAYALIM (s. 170)

- A.**
1. Tanımlama, Çünkü "dil" kavramı temel özelliğiyle bir tanımlama cümlesi hâlinde veriliyor.
  2. Karşılaştırma, roman ve öykü özellikleri bakımından karşılaştırılmış.
  3. Örneklendirme, Çünkü ilk cümledeki "dinlemek" le ilgili "evde", "okulda" gibi örnekleme yapıyor.

PEKİŞTİRELİM (s. 171)

1. Karşılaştırma, benzetme, tanımlama
2. Tanımlama, karşılaştırma
3. Benzetme, karşılaştırma, tanımlama
4. Tanık gösterme, karşılaştırma
5. Sayısal verilerden yararlanma, karşılaştırma

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 172)

1. A 2. B 3. D 4. A 5. C

ÖĞRENELİM (s. 173)

Metnin Konusu

- konusudur
- "Paragrafta anlatılan nedir?"
- Çatalhöyük'te yapılan kazılar ve sonuçları

Metnin Başlığı

- Başlık / metnin konusu
- fıkra türünün özellikleri / Fıkraların Özellikleri

UYGULAYALIM (s. 174)

A. Bu metnin konusu nedir?
Atasözlerimizin özellikleri

Bu metne en uygun başlık ne olabilir?
Atasözlerimizin Özellikleri
Atasözlerimizin Değerini Bilelim...

PEKİŞTİRELİM (s. 175)

1. Papağanların özellikleri Papağanlar Nerelerde Yaşarlar?
Şu Bildiğimiz Papağanlar
2. Hipokrat'ın hastalıklarla ilgili görüşleri Hipokrat'ın Önemi
Hipokrat ve Tıp
3. Ekmeğin kültürel özellikleri Kültürlere Göre Ekmek
Kültür - Ekmek ilişkisi

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 176)

1. A 2. C 3. B 4. A 5. D 6. B 7. C 8. B 9. D

ÖĞRENELİM (s. 178)

Ana Düşünce

ana düşünce (ana fikir)

1. Hedeflerimiz sayesinde yaşamla bağımız güçlenir.
2. Başaracağına inanmayı seçen insanlar başarılı olurlar.

Yardımcı Düşünceler (s.179)

- Bizi eleştirenleri dinlemeli, haklılarsa yanlışlarımızı gerektiği gibi düzeltmeliyiz. / yardımcı fikir
2. Dostlukta birbirini kırma korkusu olmaz.
  3. Bizi eleştiren kişiden bir şeyler öğrenmeye çalışmalıyız.
  4. Haklı eleştiriler ve doğru sözlere karşı kayıtsız kalmak yanlıştır.

UYGULAYALIM (s. 180)

- A.**
1. **Ana düşünce:** Başkalarının fikirlerini kendi karakterimize uygunsu benimsemeliyiz.
  2. **Ana düşünceler:** Karşımızdakilerden talep gelmediği sürece onlara bir şey söylemeyin, önerilerde bulunmayın.
- Yardımcı düşünceler:**
- Karşımızdakilerin düşüncelerine eleştirel bakma alışkanlığımız olmalı.
  - Akıl süzgecini çalıştırmak bizi özgür kişiliğe götürür.
- Yardımcı düşünceler:**
- İletişimde, talep edilmeden her bilgi saldırganlık kabul edilir.
  - Bazıları yalnız içini dökmek için sizinle konuşmuş olabilir, ona önerilerde bulunmayın.

PEKİŞTİRELİM (s. 181)

- B.**
1. YD	3. -	5. YD	7. YD	9. AD
2. YD	4. -	6. -	8. -	10. YD

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 182)

1. B 2. A 3. C 4. D 5. A 6. C 7. D 8. B 9. D

ÖĞRENELİM (s. 184)

1. İstemediğimiz bir durumu değiştirmek sadece bizim elimizdedir.
2. Sahip olduğu gücün farkında olan ve kazanacağına inanan kişi kazanır.

Bir işi başarmak için sadece kendi gücümüze güvenmeli ve onu kullanmalıyız.

İnsanlar kendi güçlerinin farkında olmalıdır.

UYGULAYALIM (s. 185)

- A.** 1 numaralı metnin konusu: Şairin sözcüklerle ilişkisi
2 numaralı metnin konusu: Yazarın, kitaplarında Türkiye'yi konu edinmesi

- B.** 1. D 2. D 3. Y 4. D 5. D 6. D 7. D 8. Y

PEKİŞTİRELİM (s. 186)

1. D 2. D 3. Y 4. D 5. D 6. D 7. D 8. Y

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 187)

1. D 2. A 3. C 4. A 5. B

ÖĞRENELİM (s. 189)

Söyleşi (Sohbet)
düşünceyi geliştirme yollarına

Biyografi ve Otobiyografi
biyografi (yaşam öyküsü)
otobiyografi

UYGULAYALIM (s. 190)

1. söyleşidir, çünkü içten bir dille okurla konuşma havasında, kesin yargılara varmadan yazılmıştır.
2. biyografidir, çünkü yaşamını araştırmalara ve gerçeklere bağlı olarak anlatmıştır.
3. otobiyografidir, çünkü kişi kendi yaşamını anlatmıştır.
4. gündüktür, çünkü yazıldığı günün tarihi bellidir, birinci kişi ağızyla aktarılmıştır, yazarın run hâlini yansıtır, konuşma diliyle yazılmıştır.

PEKİŞTİRELİM (s. 191)

1. Biyografi
2. Günlük
3. Söyleşi
4. Otobiyografi (Öz yaşam öyküsü)

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 192)

1. A 2. C 3. D 4. A 5. D 6. B

ÖĞRENELİM (s. 194)

- B.** 1. Olay
2. Kişiler (Kahramanlar)
3. Zaman
4. Mekân
- "olay" / "kişiler" / "zaman" / "mekân"
"olay"
Birinci tekil kişi (ben)
Üçüncü tekil kişi (o)
Serim
Düğüm
Çözüm
- C.** **Metindeki olay:** Küçük kızın çok sevdiği oyuncak bebeğinin elinden alınması
Metnin başlığı: Oyuncak Bebek
Metindeki olayın geçtiği mekânlar: Küçük kızın ailesiyle yaşadığı ev
Metnin konusu: Bir çocuğun çok sevdiği oyuncakının elinden alınması
Metinde yer alan şahıslar: Küçük kız, anne, baba, memur bir adam ve onun kızı
Metindeki çocuğun yaşadığı problem: Oyuncakının başka bir çocuğa verilmesi

- Ç.** 1. Duygusal, babasına düşkün, endişeli, sevgi dolu bir çocuktur.
2. Sessiz ve tepkisizdir.
3. Sözünde duran, kızını seven ve başkalarına yardım eden biridir.

UYGULAYALIM (s. 196)

- B.** 1. Metin türleri aynıdır.
2. İkisinde de anlatıcı birinci tekil kişidir.
3. İkisinde de kahraman, çocukluk yıllarından söz etmektedir.

- C.** 1. At ve kurdun mücadelesi
2. Baba, çocuk, at, kurt, ev halkı
3. Köy, Barsak Deresi, Tilki Delikleri
4. Anlatıcının çocukluk yılları, ilkbahar mevsimi

- Ç.** Çocuk (birinci tekil kişi anlatıcı)

PEKİŞTİRELİM (s. 197)

1. Yoksul adamın kaban almak için kasabadaki alacaklısına gitmesi.
Yoksul adam, karısı, kasabadaki kadın
Sonbahar / Ev, kasaba
2. Kralın, yardımlarını istemek için bilginlere çağrıda bulunması
Kral, bilginler
Eski zamanlar / Saray
3. Öğretmenin derste yeni bir öğrencinin farkına varması
Öğretmen, kız öğrenci
Gündüz / Okul

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 198)

1. A 2. C 3. B 4. C

ÖĞRENELİM (s. 199)

1. Anemiyi, yani kansızlığı teşhis etmek
2. Parmağın, cep telefonunun flaşıyla Parmağın, cep telefonunun flaşıyla aydınlatılmasıyla flaştan yansıyan ışığın farklı dalga boylarında nasıl değiştiğinin bir uygulama yardımıyla analiz edilmesi yoluyla kansızlığın hangi boyutta olduğunun tespit edilmesi hedefleniyor.
3. • Haber metnidir.
• 5N1K Sorularının cevabını içerir.
• İlgi çekici bir başlığı ve tarafsız anlatımı vardır.

UYGULAYALIM (s. 200)

1. Bir eğitim için otelin salonundadır. Rusça söylenenleri anlamamasına rağmen anlatıcı güldüğü için yazar da gülmüştür. Bu durum onu mutlu etmiştir ve buradan bir ders çıkarmıştır.
2. Rusça konuşan kişiyi dinlerken, söylenenlerin çevirilerini dinlemediğini fark ediyor. Böylece gülümsemenin insanları etkilediği ve kişiden kişiye kolayca geçtiği sonucuna ulaşıyor.
3. Siz güldüğünüzde, başkaları da mutlu olur ve güler; gülümsemek yüzden yüze dağılır.
4. Benzetme sanatına başvurulmuş. Yazar, gülümsemeyi taşı suya attığımızda yayılan dalgalara benzetmiştir.

PEKİŞTİRELİM (s. 201)

1. – 2. – 3. ✓ 4. ✓ 5. ✓ 6. – 7. ✓ 8. ✓

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 202)

1. D 2. A 3. D 4. C 5. B 6. A 7. B 8. C

ÖĞRENELİM (s. 204)

- Hedef kitlesi:** Seyahate meraklı olan herkes
Amacı: Günlük şekilde paylaşımlar yapmak
- Hedef kitlesi:** Eğitim, gelişim, başarı vb. konularla ilgili meraklı olan herkes
Amacı: Eğitim, gelişim
- Hedef kitlesi:** Kitap satın almak isteyen herkes
Amacı: Kitapları tanıtmak, pazarlamak

PEKİŞTİRELİM (s. 207)

- C. 1. kısa mesaj 3. com 5. blog 7. e-posta 9. güncel
2. medya 4. gov 6. org 8. edu 10. bilimsel

ÖĞRENELİM (s. 208-209)

- Ç. 1. Eymen 2. Arda 3. Arda / Eymen
D. 1. Dede Korkut Hikâyeleri 2. yirmi beş 3. yetmiş

PEKİŞTİRELİM (s. 211)

- A. 1. X 2. ✓ 3. ✓ 4. X 5. X 6. ✓
B. Arkadaşlık İlişkileri Fikir Alışverişi
Birlikte Çözüm Aramak En İyi Arkadaşım
Akıl Akıldan Üstündür İletişimin Önemi

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 212)

1. A 2. B 3. C 4. D 5. A 6. D 7. B 8. C

3. BÖLÜM 1. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 213)

1. C 3. B 5. C 7. B 9. C 11. B 13. C 15. A
2. B 4. A 6. D 8. D 10. D 12. A 14. C 16. D

3. BÖLÜM 2. DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 218)

1. D 2. C 3. A 4. B 5. D 6. A 7. B 8. A 9. C 10. C 11. B

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 221)

- A. 1. Kompozisyon anlamı ve nasıl olması
2. Kompozisyon, düzenli anlatımı sağladığı için önemli bir kavramdır.
3. Tanımlama
Benzetme
Karşılaştırma
4. Musikide, resimde, mimaride ve edebiyatta kullanılır.
5. İçinde düzen olmayan her şeyi eleştiriyor.
Kompozisyon ile ilgili yanlış anlamaları düzeltmeye çalışıyor ve kompozisyonu tanımlıyor.
6. oku-yor-um
↓ ↓
şimdiki 1. tekil kişi
zaman eki
eki
7. yağ-ın → filden fil türemiş
bil-gi → filden isim türemiş
8. düzenli olarak
(bir araya gelmek)

- B. 1. A 2. D 3. B 4. C 5. D

4. BÖLÜM: YAZIM BİLGİSİ

ÖĞRENELİM (s. 224-225)

2 Büyük Harflerin Kullanıldığı Yerler:

1. Dizelerde büyük harfle başlar.
2. Özel adlar büyük harfle başlar

6 Uyarı: gezegen anlamı dışında kullanıldığında

- f. Hristiyanlık, Hristiyan l. Türk Kültürü
g. Cebrail, Zeus m. 27 Mart Dünya Tiyatrolar
h. Güneş, Ay Günü
i. Ege Denizi n. Millî Edebiyat Dönemi
j. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü o. Avrupalılaşmak
k. Devlet Malzeme Ofisi ö. İngiliz anahtar

3. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
4. Levhalar ve açıklama yazıları büyük harfle başlar.

Sayıların Yazımı (s. 226 - 227)

- a. Rakamla yazılmıştır. Gelen ekler kesme işareti ile ayrılmıştır.
b. Hem yazıyla hem rakamla yazılmıştır.
1. Sayılar harflerle de yazılabilir.
2. Birden fazla kelimedenden oluşan sayılar ayrı yazılır:
3. Oyun adlarını niteleyen sayılar bitişik yazılır:
4. Romen rakamları ancak yüzyıllarda, hükümdar adlarında, tarihlerde, ayların yazılışında, kitap ve dergi ciltlerinde ve kitapların asıl bölümlerinden önceki sayfaların numaralanmasında kullanılabilir:
5. Sıra sayıları yazıyla ve rakamla gösterilebilir.
6. Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir:

"ki" Bağlacı ve "-ki" Ekinin Yazımı

- bitişik yazılır. • ayrı yazılır.

1. değil ki 5. yüksek ki
2. Evdeki 6. mi ki?
3. Akşamki 7. Bahçedeki
4. sizin ki

Uyarı: mademki, meğerki, oysaki, halbuki, çünkü, sanki, belki

"-de" Eki ve "de" Bağlacının Yazımı

sözcüğe bitişik yazılır / -de, -da, -te, -ta
ünsüzlerin benzeşmesi

"mi" Soru Ekinin Yazımı

- ayrı yazılır.
• bu ekle bitişik yazılır ve ünlüleri sözcüğün ünlüsüne uyar.

Yazımı Karıştırılan Bazı Sözcükler (228)

- B. "Herşey" sözcüğünde "şey" sözcüğünün ayrı yazılması gerekir. Burada sözcüğe bitişik yazılmıştır.

- C. yazım kılavuzuna

UYGULAYALIM (s. 229)

- A. 1. af etmesi: Birleşik kelimelerin yazılışı
2. üniversitesi: Büyük harflerin yazılışı
3. unesco: Kısaltmaların yazılışı
4. avcunuzdaki kelebek: Büyük harflerin yazılışı
5. bende: Bağlaç olan "de"
B. güneş / dünya / ay / dünya / güneş / ay'ın
dünyanın / ayın / ay / ay
dünya / güneşten
ay'a / ay
ay
C. 1. antep 4. kat
2. kasım 5. öğretmen
3. türklerin 6. dönemi

PEKİŞTİRELİM (s. 230)

1. yem yeşil
2. TBMM'ne
3. dostum
4. Yarın ki
5. Sende / karıştıra dur
6. düştü / kayıp oldu
7. bir çok / farkettim
8. hayatta / herşey
9. sokak ta
10. Birde / sürpriz / hazırlamasını?
11. Omuzunda
12. his etmiş
13. İkiside / sıkısıktı
14. Kitapını / defterinde
15. Zonguldağa
16. hanım / yenimahalle devlet hastanesinde
17. Terkedilmiş
18. ailesinde / Dünya'lar
19. alınının / sapa sağlam
20. Yumurtada

ÖĞRENELİM (s. 231-233)

Nokta

1. sayılardan sonra sıra bildir-mek
2. gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için
3. gösteren sayıları birbirinden ayırmak
4. bibliyografik künyelerin

Virgöl

1. Anlama güç kazandırmak için
2. Virgöl
3. İki anlam çıkıyor
4. Virgöl

İki Nokta

- çantalar
- iki nokta

Noktalı Virgöl

- A.** noktalı virgöl
B. , / , / ; / , / ; / , / , /

Üç Nokta

II / I

Ünlem İşareti (s. 234)

3. alay, kinaye, küçümseme

Tırnak İşareti

- Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.
- Cümle içerisinde eserlerin ve yazıların adları tırnak içine alınır.
- Cümle içerisinde bölüm başlıkları tırnak içine alınır.

sayfa 237

1. Buradaki rengârenk(,) pırl pırl çiçekler(,) ağaçlar mis gibi kokuyordu(,) Cennetten bir köşeydedim sankti(,) Kanaryalar(,) muhabbet kuşları(,) ispinozlar(,) çıvgınlar çevremde dört dönüyorlar(,) şarkı söylüyorlardı(,) Neredeydim ben(,) Buraya nasıl gelmişim(,) Hiç mi hiç hatırlamıyorum ki(, , ,)
2. Türk kadını(,) günümüzde sahip olduğu hakların birçoğuna Atatürk Dönemi(,)nde kavuşmuştur(,) Atatürk(,) Millî Mücadele Dönemi(,)nde büyük bir özveriyle vatan savunmasına katılan(,) aynı zamanda tarlasını sürüp eken(,) evinin ihtiyacını karşılayan Türk kadınına her zaman saygı duymuştur(,)
3. Nüfus yoğunluklarının nedeni bölgeden bölgeye değişir(,) Fransa(,)nın geniş ova ve platolarında tarım(,) Akdeniz Okyanusu kıyılarında turizm(,) Atlas Okyanusu kıyılarında ise sanayi ve ticaret nüfus yoğunlaşmasının nedenini oluşturmuştur(,)

UYGULAYALIM (s. 238)

646 KÂĞIT TURNA

Sadako Sasaki... Hiroşimalı binlerce küçük kızdan biri(,) 1945(,)te iki yaşındaymış. Yaralanmamış(,) hastalanmamış. Okuluna gidiyormuş güzel güzel. On iki yaşındayken birden hastalanmış. Doktorlar(,) uzmanlar incelemişler(,) kurtuluş olmadığını anlamışlar. On ikisindeki Sadako ölecek! Kendi de biliyor bunu! Ama bir Japon geleneğine göre kâğıttan bin turna kuşu yapan kişinin dileği gerçekleşirmiş(,) Sadako(,) hasta yatağında başlıyor kâğıttan turlmalar yapmaya. Sadako günlerce uğraşmış(,) yüz(,) iki yüz(,) beş yüz(,) altı yüz(, , ,) Tam altı yüz kırk altı kâğıt turna yapmış.

Sadako Sasaki bin turnayı tamamlayamamış. Bin turnayı yapabilsydi kurtulacak mıydı ölümünden(,) Kim bilir(,)

Oktay ARBAL
Hiroşimalar Olmasın

DİLİMİZİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Bu da ne demek demeyin(,) şöyle bir bakın(,) gerçekten kaçımız söylemek istediklerini yazabiliyor, söyleyebiliyor(,) Hep derler ya birileri için (,)Daha dilekçe yazmayı bile bilmiyor(,)(,) Bilgisayar programları biçimsel olarak yetiştiriyor imdada(,) Yaşamak nasıl yürek isterse yazmak da yürek ister(,) Yaşamak hüznülüdür bazen bir sonbahardır mevsim. Yazmak(,) yaşamak(,) yaşadığını aktarmaktır(,) paylaşmaktır.

Duyduklarımızı(,) düşüncülerimizi tam olarak doğru ve etkili anlatmayı başarabilseydik ilkel dönemlerden kalan kuyuculuk(,) acı verme duygusu gün yüzüne çıkmazdı. Montaigne(,) (,)Öğrenimden kazancımız, daha iyi ve daha akıllı olmaktır(,) derken aldığımız eğitimler(,) bitirdiğimiz okulların amacını da veriyor.

Ayşe LAÇİNEL
(Cumhuriyet, 30 Mart 2000)

PEKİŞTİRELİM (s. 239)

1. Altın Çıpa Ödülü sahibi Ataköy Marina, İstanbul'un Avrupa yakasında oluşu Atatürk Havalimanı'na yakınlığı ile yerli ve yabancıların gözdesi.
2. Aşşyan, Farsça bir kelime ve "kuşevi" anlamına geliyor.
3. Hisar'dan sonra Arpacı Çeşme Sokağı'ndan yukarı ilerliyorum.
4. Orhan Veli Kanık'ın heykeli, parkta bize eşlik ediyor.
5. Son filminiz "Norman" çok ilginç bir film.
6. Film, 2015 Nisan ayında Amerika'da gösterime girdi.
7. Malta'nın kuzey kesimlerinde yer alan Bugibba koyu, keyifli bir sahil kasabası olarak ziyareti hak ediyor.
8. Bu yıl yedinci gerçekleşecek olan İstanbul Shopping Fest (İSF), 1-16 Temmuz tarihlerinde yapılacak.
9. Karadeniz'in kuşkusuz en mütevazı sakini Kastamonu, hiçbir misafiri memnun etmeden bırakmıyor.
10. XII. yüzyılda yapıldığı düşünülen kalenin kalıntıları şehri selamlıyor.
11. Sadece Kastamonu'da yetiştirilen siyez buğdayının geçmişi on bin yıl öncesine dayanıyor.
12. Kanada, bu yıl 1 Temmuz'da 150. yıldönümünü kutluyor.
13. Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde gezmiş olduğu bölgenin meyvelerinden söz etmiştir.
14. Aziz Sancar, 10 Aralık 2015'te Nobel Ödülü'nü aldı.

TESTİNİ ÇÖZELİM (s. 240)

1. A	3. C	5. A	7. A	9. D	11. A
2. C	4. B	6. B	8. B	10. D	12. C

4. BÖLÜM DEĞERLENDİRME TESTİ (s. 242)

1. C	3. B	5. D	7. A	9. C	11. D	13. A	15. A	17. D
2. A	4. B	6. A	8. B	10. B	12. D	14. C	16. A	18. B

YAZILI SINAVA HAZIRLIK (s. 245)

- A.** Malta(,)yı ziyaret ederken amacım Güneş'e doymaktı. Ancak(gördümki) burada güvenilir(,) küçük bir(akdeniz) ulusu var. Bir çok(farklı) grubun hâkimiyetine girmiş Malta(,)nın geçmişindeki izler, bu adada güzel plajlardan daha fazlasının olduğunu gösterdi bana.

(Kıyı da) sabah sporu yapanlar(,) martılara simit atanlar(,) sohbette olanlar keyifli görünüyor. Güneş denizle sohbete koyulmuş(,) mavi boncuklar dağıtıyor. Tekneler(,) sandallar usul usul sallanırken iskeleye yetişmeye çalışanlar tatlı bir telaş içindeler(,) Bu hâliyle boğaziçi(,) tamda) Salah Bursalı'nın o meşhur kitabının adı gibi ("singir minger").

- B.** 1. Tüm felaketler, senin yanlış planların yüzünden oldu.
2. Şirketler arasında görüşmeler devam ediyor.
3. Şair, ölüm yıldönümünde dün törenle anıldı.
4. Geç kaldığına göre otobüsü kaçırmış olmalı.

- C.** 1. B 2. D 3. D 4. B 5. A